

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ "ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ Л.Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ"
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ:
ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОЇ ТЕРАПІЇ,**

присвяченої пам'яті академіка Л.Т. Малої

25-26 квітня 2013 року

Харків
2013

УДК: 616.1/.4-07-085

Щ 33

Відповідальний редактор

Г.Д. Фадєєнко

Редакційна колегія:

Бабак О.Я., Волков В.І., Гальчінська В.Ю., Гріднєв О.Є., Коваль С.М.,
Копиця М.П., Крахмалова О.О., Рудик Ю.С., Топчій І.І., Богун Л.В.

Відповідальний секретар: Грідасова Л.М.

Щ 33 “Щорічні терапевтичні читання: лікувально-діагностичні технології сучасної терапії”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам’яті академіка Л.Т. Малої, 25-26 квітня 2013 р. /за ред. Г.Д. Фадєєнко та ін.; НАМН України та ін. – Х., 2013. – 383 с.

У збірнику представлені медичні та соціальні аспекти раптової смерті, актуальні питання терапії у пацієнтів кардіологічного профілю, хронічні невірусні захворювання печінки, актуальні питання внутрішньої медицини

Матеріали конференції призначаються висококваліфікованим спеціалістам різних медичних спеціальностей, а також лікарям загальної практики – сімейним лікарям, науковцям, студентам медичних закладів.

ПАТОФІЗІОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОРМУВАННЯ ТИРЕОЇДНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ХВОРИХ НА ВПЕРШЕ ДІАГНОСТОВАНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ

Тодоріко Л.Д.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Активні деструктивні форми вперше діагностованого туберкульозу легень (ВДТБ) завжди супроводжуються вираженим інтоксикаційним синдромом, наслідком чого є цитотоксична гіпоксемія, при якій клітини і тканини бронхолегеневої паренхіми та організму в цілому втрачають здатність використовувати кисень на тканинному рівні. Оскільки клітина не здатна асимілювати кисень, його вміст у крові може бути нормальним навіть при важких порушеннях функції зовнішнього дихання. Відсутність центральної гіпоксемії у таких випадках не призводить до активації об'єму легеневої вентиляції за газовим складом крові, оскільки суб'єктивної потреби в кисні немає. Виникає парадоксальна і небезпечна за своїми наслідками клінічна ситуація. У хворого гостра фаза дисемінованого або навіть міліарного туберкульозу (ТБ), а суб'єктивне відчуття нестачі повітря відсутнє, хоча прогноз для життя, ймовірно, поганий.

Пояснюється цей патофізіологічний феномен блокадою внутрішньоклітинного шляху переносу кисню з крові в мітохондрії клітин на тлі жорсткої інтоксикації. Як наслідок порушення аеробного дихання і роз'єднання процесів окиснення і фосфорилування супроводжуються енергодефіцитом. Між тим, компенсаторні механізми організму не функціонують, так як дихальний центр омивається добре окисненою кров'ю. Цитотоксична гіпоксемія і порушення аеробного дихання, блокада внутрішньоклітинного шляху передачі кисню в системі дихальних ферментів призводить до втрати клітинами організму здатності засвоювати кисень. Розвиток спряжених у нормі процесів окиснення і фосфорилування супроводжується використанням енергетичних субстратів з виробленням фізичного тепла. Цей біохімічний механізм, з одного боку, пояснює формування стійкої гіпертермії у хворих на ТБ, а з іншого, такий нейро-гуморальний розлад – як тиреоїдна дисфункція. Тиреоїдний дисбаланс у хворих на ВДТБ характеризується частіше всього формуванням синдрому низького трийодтироніну та декомпенсацію механізмів тиреоїдної адаптації з формуванням біохімічних маркерів транзиторного гіпотиреозу, що супроводжується зниженням секреторної функції щитоподібної залози (гіпотрийодтироніємія та помірна гіпотироксинемія), компенсаторно невисоким периферійним метаболізмом вільних тиреоїдних гормонів та зростанням рівня тиреотропного гормону, що можна трактувати як перехідне порушення адаптації гіпофізарно-тиреоїдної системи.